

Onderzoek naar de functie van het voormalig postkantoor aan de Westdorplan 25 in Raalte voor vleermuizen

In het kader van de Flora- & Faunawet

Colofon

Onderzoek naar de functie van het voormalig postkantoor aan de Westdorplan 25 in Raalte voor vleermuizen

In het kader van de Flora- & Faunawet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BIZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke

Projectnummer en versie: 681, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 21 september 2015
Ligging projectgebied: Westdorplan 25 in Raalte		

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

1. Inleiding

Op 20 mei 2015 heeft Natuurbank Overijssel onderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde flora- en faunasoorten in het voormalig postkantoor aan de Westdorplaan 25 in Raalte. Dit onderzoek werd uitgevoerd om het effect van de voorgenomen sloop van de bebouwing op het perceel op beschermde flora- en faunasoorten vast te kunnen stellen.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van één of meerdere vaste verblijfplaats(en) van vleermuizen in de te slopen bebouwing niet kon worden uitgesloten. De gebouwen in het onderzoeksgebied leken, op basis van een visuele inspectie, geschikt om benut te worden als zomer-, winter-, paar- en kraamverblijf. Potentiële verblijfplaatsen bevinden zich mogelijk in de spouwmuur van het gebouw welke eenvoudig toegankelijk lijken te zijn voor vleermuizen vanwege de vele open stootvoegen in de buitenmuren. Omdat de functie van de bebouwing voor vleermuizen niet vastgesteld kon worden op basis van een visuele inspectie, heeft Natuurbank Overijssel aanvullend onderzoek verricht in de periode juni 2015 – september 2015 naar de functie van het gebouw voor vleermuizen. Voorliggend rapport beschrijft de bevindingen van dit vervolgonderzoek.

Er is in het gebied specifiek gekeken naar aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Het uitgevoerde onderzoek dient antwoord te geven op onderstaande onderzoeksvragen.

1. Welke functie heeft het onderzoeksgebied voor vleermuizen, welke soorten komen er voor, wat is de verspreiding en in welk aantal komen er vleermuizen voor ?
2. Wordt bij de uitvoering van de voorgenomen activiteit de Flora- en faunawet (verder Ff-wet genoemd) overtreden?

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn volgens de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Het is verboden vaste verblijfplaatsen te verstoren en te vernielen en vleermuizen te verstoren, verwonden en te doden. Op basis van de onderzoeksplicht (zoals vastgelegd in de Wro) dient vooraf inzicht verkregen te worden in de effecten van de voorgenomen activiteit op beschermde soorten.

Voorliggend rapportage beschrijft de resultaten van dit onderzoek. Tevens wordt in deze rapportage aangegeven welke vervolgstappen genomen dienen te worden om de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Flora- en faunawet (verder Ff-wet genoemd) uit te voeren. Voor een beschrijving van de quickscan natuurwaardenonderzoek en pré-toets natuurbeschermingswet wordt verwezen naar de rapportage 'Quickscan natuurwaardenonderzoek hoek Westdorplaan – Munstersestraat in Raalte' (projectnummer 663, Natuurbank Overijssel 2015).

2. Beschrijving van het onderzoeksgebied

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in de kern van Raalte op de hoek Westendorplaan en Munstersestraat op het adres Westendorplaan 25. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied met de gele cirkel weergegeven.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat bijna volledig uit erfverharding en bebouwing. In het plangebied is een voormalig postkantoor gevestigd. Het gebouw is gebouwd met witte bakstenen en heeft een plat dak. Het gebouw heeft één bouwlaag. In de noordoosthoek van het perceel staat een fietsenstalling. Dit is een half open gebouw met een stenen garage in het midden. Het plangebied wordt aan alle zijden omgeven door (woon)bebouwing/openbare ruimte. Aan de west- en zuidzijde van het perceel ligt een eenvoudige siertuin met lage bomen, stuiken en bodembedekkende heesters.

Situering van het onderzoeksgebied. Deze wordt met de gele contour aangeduid.

Reden voor nader onderzoek; open stootvoegen rondom in het gebouw, mogelijke invliegopeningen van verblijfplaatsen voor vleermuizen.

2.3 Voorgenomen activiteiten

De voorgenomen activiteit bestaat uit het slopen van alle bebouwing in het onderzoeksgebied en het bouwen van een appartementencomplex op het perceel.

De volgende activiteiten worden onderscheiden:

- Slopen bestaande bebouwing
- Bouwrijp maken nieuwe bouwplaats
- Bouwen appartementencomplex

3 Het onderzoek

3.1 Onderzoeksvragen

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is vervolgonderzoeken uitgevoerd naar de functie van het plangebied voor vleermuizen. Naast veldonderzoek is gekeken naar bestaande inventarisatiegegevens. Hierbij is gebruik gemaakt van landelijke verspreidingsinformatie met betrekking tot flora en fauna, zoals verspreidingsatlassen, NDFF database, verspreidingsinformatie en websites als www.waarneming.nl en www.telmee.nl.

3.2 Methode

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type:Pettersson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparaat (type: Zoom H2n). Door middel van het computerprogramma Batsound is een nadere analyse uitgevoerd. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaamenstelling en gebiedsgebruik.

In totaal zijn vier verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus voor het vaststellen van een paarverblijf & winterverblijfplaats en het bezoek in september voor het in kaart brengen van een paarverblijf. Het bezoek van 26 augustus is verlengd tot na middernacht om eventueel zwermende vleermuizen (= indicatie voor winterverblijfplaats) vast te kunnen stellen. Op die datum was er kermis in het centrum; deze had geen negatieve invloed op het onderzoek.

De avondbezoeken zijn gestart rond zonsondergang tot na ruim na zonsondergang. De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2014 zoals opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus in samenwerking met de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) en en de Zoogdiervereniging.

3.3 Omstandigheden

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van de mogelijk aanwezige soorten (zie Tabel 1). Gezien de beperkte grootte van het plangebied wordt verwacht dat er geen soorten en/of functies zijn gemist.

bezoekdatum	tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
6-7-2015	21:00 – 23:00	Zomerverblijfplaats-kraamkolonie	Half bewolkt, 21 °C, windstil
16-7-2015	21:00 -23:15	Zomerverblijfplaats-kraamkolonie	bewolkt, 18°C, windstil, later lichte miezerregen
26-8-2015	22:00 – 0:30	Zomer-, winter-, paarverblijfplaats	Half bewolkt, 22 °C, wind 2-3 Bft windstil
7-9-2015	21:15 – 22:45	paarverblijfplaats	bewolkt, 17 °C, windstil

Tabel 1. Bezoekdata en weersgesteldheid

3.4 Volledigheid van de inventarisatie

Het onderzoek naar de functie van het gebouwen voor vleermuizen is volledige en conform het vleermuisprotocol uitgevoerd. Een volledige onderzoek naar de functie van bebouwing voor vleermuizen bestaat uit minimaal vier bezoeken in de periode juni-september. In deze periode is het mogelijk om kraamkolonies, zomerverblijven, winterverblijven en paarverblijven vast te stellen (RVO, 2015).

De houdbaarheid van verspreidingsgegevens is aan een maximale periode gebonden. Voor de verspreidingsgegevens van licht beschermde soorten, of het juist ontbreken hiervan, wordt veelal een bruikbaarheidsperiode van circa 5-6 jaar gehanteerd. Voor zwaar beschermde soorten als vleermuizen en vogels geldt een bruikbaarheidsperiode van circa 2-3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te gebruiken bij ruimtelijke ingrepen.

4. Onderzoeksresultaten

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de relevante bevindingen van het onderzoek weergegeven. De verspreidingskaart van de aangetroffen soorten is opgenomen in de tekst. In het volgende hoofdstuk worden de wettelijke consequenties en aanbevelingen gegeven.

4.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het onderzoeksgebied. Tijdens alle bezoeken aan het plangebied werd minimaal één foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen ten noorden van het onderzoeksgebied. Tijdens het bezoek op 7 september werd enkele malen een werfrop van een gewone dwergvleermuis gehoord vanuit dit perceel. Nader onderzoek wees uit dat een mannetje langdurig rond een vrijstaande woning, net ten noorden van het plangebied, vloog. In deze woning bezet dit mannetje vermoedelijk een paarverblijf.

Foerageergebied

Er zijn geen foeragerende vleermuizen in het onderzoeksgebied waargenomen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een nagenoeg ongeschikt foerageergebied. Mogelijk foerageren gewone dwergvleermuizen, met een verblijfplaats in de directe omgeving, soms kortstondig rondom de gebouwen. De betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen is zeer beperkt.

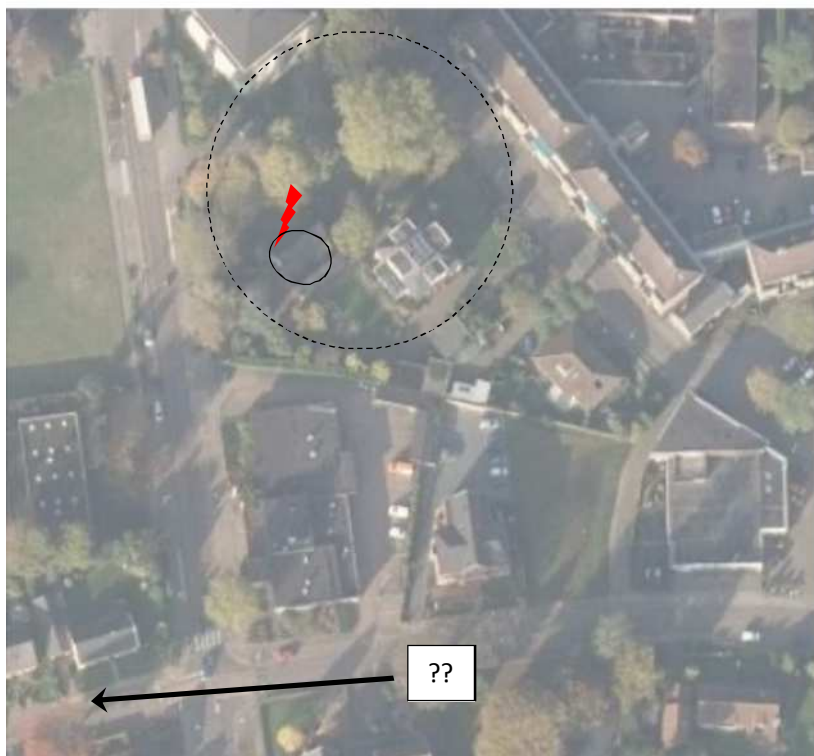
Vliegroutes

Tijdens de bezoeken in juli werden maximaal drie gewone dwergvleermuizen waargenomen die het onderzoeksgebied in westelijke richting passeerden. De herkomst van deze vleermuizen is onbekend.

Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat vleermuizen geen verblijfplaats bezetten in het onderzoeksgebied, dat het onderzoeksgebied geen functie als foerageergebied heeft en dat het geen onderdeel uitmaakt van een vliegroute van vleermuizen. Op onderstaande afbeelding worden de waarnemingen van baltsende en foeragerende vleermuizen weergegeven. Tevens wordt de vliegroute van de gewone dwergvleermuis ten zuiden van het plangebied weergegeven.

De afwezigheid van vleermuizen in en rond het onderzoeksgebied was opvallend. Niet vaak werden tijdens veldonderzoek naar vleermuizen zo weinig vleermuizen opgemerkt als bij dit onderzoek.

- Waarneming van baltzende gewone dwergvleermuis
- Vermoedelijke locatie paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
- Foeragegebied gewone dwergvleermuis
- Vliegroute gewone dwergvleermuis

Waarnemingen van vleermuizen in en rond het onderzoeksgebied.

4.3 Overige waarnemingen

Tijdens de bezoeken in augustus en september zijn zingende struiksprinkhanen in en rondom het plangebied waargenomen. Deze soort kan alleen m.b.v. een batdetector worden vastgesteld en is daarom noemenswaardig. Deze soort heeft geen bijzondere wettelijk beschermde status.

4.4 Bronnenonderzoek

Er zijn geen bruikbare gegevens gevonden met betrekking tot de functie van het plangebied voor vleermuizen. Er is daarvoor onderzoek gedaan naar verspreidingsgegevens van waarneming-punt-nl en verspreidingsatlassen, in het bijzonder het boek 'De zoogdieren van Overijssel' (Douma, 2011).

5 Toetsing flora- en faunawet

5.1 Algemeen

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB artikel 75 (d.d. 26-2-2005), is de beschermde status van dieren en planten opgedeeld in drie tabellen. Soorten die vermeld staan op Tabel 1 zijn vrijgesteld van ontheffing indien de werkzaamheden aan te merken zijn als Ruimtelijke Ontwikkelingen. Tabel 2 en 3 soorten zijn zwaarder beschermd en hiervoor is nader onderzoek of toetsing noodzakelijk. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn opgenomen in de bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Alle soorten

uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen in tabel 3 van de AMvB artikel 75. Hierdoor zijn alle vleermuissoorten (inclusief leefgebied en verblijfplaatsen) beschermd.

5.2 Ingrep

De initiatiefnemer is voornemens om alle in het plangebied aanwezige bebouwing te slopen en een appartementencomplex in het gebied te bouwen. Bij het slopen van de bebouwing gaan de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verloren. De ingrep heeft geen effect op functioneel leefgebied van vleermuizen buiten het plangebied.

5.3 Wettelijke consequentie voor vleermuizen

5.3.1 Verblijfplaatsen

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen. Niet in het onderzoeksgebied en niet op verblijfplaatsen erbuiten omdat de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit lokaal is.

5.3.2 Foerageergebied

Het onderzoeksgebied heeft geen betekenis als foerageergebied voor vleermuizen. Door de voorgenomen activiteit wordt foerageergebied buiten het onderzoeksgebied niet aangetast.

5.3.3 Vliegroutes

Het onderzoeksgebied heeft geen functie als vliegroute voor vleermuizen.

5.4 Overige soorten

Er zijn in het onderzoeksgebied geen andere beschermde soorten waargenomen in het onderzoeksgebied.

6. Conclusie en advies

Er bevinden zich in het onderzoeksgebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen, het onderzoeksgebied heeft geen functie als foerageergebied voor vleermuizen en het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft daarom geen negatief effect op mogelijk aanwezig functioneel leefgebied van vleermuizen buiten het onderzoeksgebied.

Het slopen van de gebouwen heeft geen wettelijke consequenties m.b.t. de beschermde status van vleermuizen en hun functionele leefgebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

7. Literatuur

- Broekhuizen, S. (et al.). 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. K.N.N.V. Uitgeverij, Utrecht.
- Dietz, C., Nill, D. 2009. Vleermuizen; alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion.
- Douma, M., et al. 2011. De zoogdieren van Overijssel. Uitgeverij Profiel Bedum.
- Heusden, W.R.M., S.J. Vreugdenhil. 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.
- Leemreize, P. 2015. Quicksan natuurwaardenonderzoek Flora- & Faunawet en pré-toets natuurbeschermingswet - hoek Westdorplaan-Munstersestraat Raalte. Eigen uitgave Natuurbank Overijssel, Haaksbergen.
- Ministerie van LNV., 2005 (herzien 2009). Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure.
- Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: *Acta Chiropterologica*, 8(2): 391-401, 2006.

Internet

- www.vleermuizenindestad.nl
- www.vleermuis.net
- www.zoogdiervereniging.nl